

СОВЕТ УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН
ЧИКА БОШЛАГАН

◆ 20 июнь 1968 йил, пайшанба ◆ № 142 (14.004). ◆ Баҳаси 2 тийин

ЧОРВАДОРНИНГ ЗАРБДОР ФРОНТИ

Жонажон Ўзбекистонимиз фа-
кат ўзининг пахтаси билангина
эмас, балки жилавор илгир, ол-
тинга тенг юракли билан ҳам
мажонга машхур. Уни эрдонда
«оқ олтин» деген, галла, чорва,
боғ-роғлар ўлкаси дейиш. Пахта-
дор ва галларчи, чорвадор ва
илгирчи, соқибдор ўзининг бой
таърибисини, билими ва маҳора-
тини, юрагининг кўрнин қиллоқ
хўжалик ишлаб чиқаришини эур
бериб юксалтириш, махсулот
етиштиришни кўпайтириш, се-
вимли республикамизнинг шо-
хурагини янада ошириш учун
курашга сарфламдас. Шу эзу
ният билан қилинаётган саҳоват-
ли меҳнат, сарфламдас бурч,
гайрат нуволиги матиаллар не-
япти.

Чорвадорлар ҳаётида энг му-
ҳим ва масъулиятли давр бўлган
қўнлатиш кампанияси яхши
нурсаткичлар билан аяқланади,
солликлардан мўлжалдагидан
зиёда кўзи олинди, наслга кўзи
қолдириш пилани ошириб бана-
рилади. Республикамиз давлатга
қоралган тери сотиш пилани ан-
ча ошириб бажарди. Ҳозир оё-
ластар кетидан районлар, рай-
онлар кетидан районлар гуш-
т ва туҳум тайерлаш ярим
йиллик пиланлари, илгир молхў-
ва ва сохвозор эса йиллик пиланлар
бажарилиши ҳақида галаба ра-
портлари беришлпти.

Бу, чорвадорлар қўнлатиш ме-
нат кубонили самаралар бераёт-
ганининг, беш йилликнинг учинчи
йилда 175 минг тонна гушт, 385
минг тонна сўт, 205 миллион
дона туҳум етиштириш ҳақида
ана шу махсулотларни давлатга
сотиш юзасидан олинган манбу-
риятлар туял-туяси бажарили-
шидан далолат беради.

Келгусида чорва моллар сон-
идада ўстирилиши, етиштирила-
диган махсулотнинг миқдори тўк-
тасиз охири бориши зарур. Бу
вазифани муваффақиятли ҳал
етиш учун, даставвал, чорвачи-
ликнинг озуқа базасини муста-
камлаш, чорва моллар ишлов-
га яхши тайергарлик кўриш та-
лаб этилади.

Республикамиз сурт аяқловла-
ри, пиланзорларга бон, айниқса
бу йил баҳор хавоси чорвачилик
учун жуда муваффақиятли. Егин-
чилик сироб бўлиши туфайли
ҳамма ерда табиий ўтлар яхши
ўсди. Шунингдек, бу йил галла
хосили ислини кўпайтириш да-
ражада мўл бўлди. Бундан таъқир,
сурғиладиган деҳқончилик ша-
ротини катта майдонларда мак-
наххори ва оқ жүхори, энг
қимматли озуқа ҳисобланган беда
ўстириш, шу тарихи мул-қул да-
гал хашан ва ширали озуқалар
мажмариш имконини беради. Ту-
ла ишон билан айтиш мумкинки,
бу йил истисносиз ҳамма хўжа-
ликларда намида ички йилга
етадиган озуқа тайерлаш мумкин.

Ҳозир чорвадорлар учун иш-
тин гамини бейғанд, кун сайин
кўпроқ пилан, беда ўрадиған
лар. Пиланзорлар, бедазорлар,
мажмакорзорлар уларнинг
зарбдор фронти, мўл-қул озуқа
мажмариш эса энг зарур ва
мажмариш вазифи. Ҳозирги кун-
ларда мўлларда беда ва пилан
ўриш қизғин давом этириляпти.
Илгир хўжаликларда беданинг ик-
кинчи ўрини тугалланганда, бу
йил чорвачилик районлари били-
ри, Форш, Мурота, Зомин райо-
нлари, Қашқадарь ва Тошкент об-
ластларидаги бир қатор райо-
нларнинг чорвадорлари бу йил
мўл-қул ем-хашан тайерлашни
мўлжаллашлпти. Бу районларда
хар бир хўжаликда пилан ва бе-
да ўришга етарли миқдорда

одам кучи, ўрим техникаси,
транспорт воситалари ажратил-
ган. Ем-хашан мажмаришда банд
бўлган кишиларга қулай шароит-
лар яратиб беришган. Шу туфай-
ли улар кун сайин кўпроқ май-
дагонда табиий ўтлар ва беда
ўриб олишлпти. Кўпчилик хўжа-
ликларнинг деҳқонлари беда
яхши парвариш қилганилиги
туфайли биринчи ўрмдаёқ те-
тарилан 30-35 центнердан беда
пичани олишлар.

Қилинаётган ишдан кўпроқ
фойда кўришни уйлаётган илгир
молхўва ва сохвозорларнинг
чорвадорлари ўрилган беда ва пилан-
нинг жойида озуқ туриб қолиб,
нуш нурда қовираб қетиши-
га, таркибдаги тўйимли ва фой-
дали моддаларнинг йўқолишига
йўл қўймайлптилар, уни пешма-
пеш йиғиб олиш ва фермаларнинг
йилинча ташиб келтириб, гарам-
лаб қўймоқдалар.

Афсуски, ем-хашак мажмариш-
да муҳим ишга ҳамма ерда ҳам
бирден яхши эътибор бериляпти,
деб бўлмайдди. 10 юнганча Самар-
қанд областада 87,2 минг, Қаш-
қадарь областада 59,7 минг, Сир-
дарь областада 58,1 минг ва Тош-
кент областада 31,5 минг гектар
майдонда беда ва табиий ўтлар
ўрилгани ҳақида, Бухоро, Фарғона,
Андхон, Наманган, Хоразм об-
ластлари ва Қорақалпоғистон
АССРда атиги 3,5-12,5 минг гек-
тар ердаги табиий ўтлар ва беда
ўрилгани бунинг далилидир.
Айниқса чорвачиликда катта са-
монда эга бўлган Бухоро области-
да пилан ўриш жуда қизиқарли
борилти. Ана шу областадаги бир
қатор районларда бу муҳим иш-
га голтада кечиниб киришлди ва
ҳозиргача жуда оз майдондаги
табиий ўтлар ўриб олишди.

Бу йил республикамиз молхў-
ва ва сохвозорларида 2 миллион 500
минг тонна дағал хашак, 1 мил-
лион 150 минг тонна беда пичани
тайерлашлпти. 3 миллион тонна
силос бостирилиши керак. Бу-
нинг учун ҳар бир хўжаликда
кун сайин иккинчи борида кўпроқ
майдондаги табиий ўтларни ўриш,
беда 4-5 марта ўриб, унинг
гектаридан 90-100 центнер хосил
олиш, эинилган макнаххори ва
оқ жүхорини яхши парвариш қи-
лиш ҳамма ҳосилдорлигини оши-
риш керак. Яна шунинг ҳам унут-
маслини лозимки, доғли экинлар
нинг чинқидис чорва моллар
учун жуда зарур озуқа. Шу ту-
файли доғ етиштиридан ҳар
бир молхўва ва сохвозорда янчилган
донни давлатга топширишдан ол-
лати хўжаликнинг унда албатта
тозалаш ва олинган чинқидини
нобул қилишга сақлаш зарур.

Бу-давлатдан бериладиган озу-
қа умид қилмай, чорва моллар-
ни хўжаликнинг унда тайерла-
ган озуқа билан таъминлаш, би-
нобарин махсулотнинг таннархи-
ни арзонлаштириш, чорвачилик-
нинг рентабеллигини дарамисини
оширишда ҳал қилувчи роль ўй-
найди.

Шу билан бирга, ўтган йилдан
ортиб қолган озуқани авайлаб ас-
раш, ем-хашанин нобул қилиш
ва талон-торон атишга йўл қўй-
маслини, ўрилган табиий ўтлар
пичани ва беда 4-5 марта ўриб
қилиштириб олиб, гарамлаш зарур.
Шундангача чорвачиликнинг озу-
қа базасини мустаҳкамлашда кун-
тиланг натиғига эришилди, чор-
ва молларининг, қишлови муваф-
фақиятли ўтади, уларнинг нобул
ўлиши намайди, қишдан туғ ва
семиз чинқиди. Бунга эришиш —
тартиб, совет, қишлоқ хўжалик
ташкилотлари, молхўва ва сохво-
заҳбарлари, бачча чорвадорлар-
нинг муҳим вазифасидир.

СОВЕТ—ЧАД МУЗОКАРАЛАРИ

18 июнда Кремда Совет —
Чад музокаралари бўлди.

Музокарада Совет томо-
нидан СССР Олий Совети Пре-
зидиумининг Раиси Н. В. По-
горний, СССР Министрлар Со-
вети Раисининг ўринбосари
В. Н. Новиков, СССР Ташқи
ишлар министри А. А. Громи-
чов, Ташқи савдо министри
Н. С. Патоличев ва бошқа рас-
мий кишилар қатнашдилар.

Музокарада Чад томони-
дан Чад Республикаси прези-
денти ва Министрлар Кенгаши-
нинг Раиси Франсуа Томбал-
бай, Ташқи ишлар министри
Жак Барум, экономика ва
транспорт министри Абдуллай
Ламава ва бошқа расмий ки-
шилар қатнашдилар.

Музокарада давомда Совет
—Чад муносабатларини ке-
нгайтириш масалалари муҳокама
қилинди, шунингдек баъзи
халқаро проблемалар юзасидан
фикрлашиб олинди.

Музокарада самимий ва дў-
стона ҳамжиҳатлик вазиётида
ўтди.

(ТАСС).

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШИДА ҚАТНАШГАНЛАРГА МУКОФОТЛАР

Экинчилардан сўғ тошкентлик
юзлаб оилаларга Навоий шаҳри,
даш мактан биноқорлар ва мо-
тажчилар қурган уйларида яхши
квартиралар берилади. Қорақам-
ш мавзюида қисқа муддат ичда қад
қутарган уй-жой масаласи ҳақи-
да ҳам Ўзбекистон пойтахти-
нинг энг яхши кварталларидан би-
ри бўлиб қолди. Ҳозирги вақтда
навоийлик дўстлар революция
оширдида баланд меҳмонхона би-
носини қуришмоқдалар.

Ўзбекистон Коммунистик пар-
тияси Марказий Комитети, Ўзе-
бекистон ССР Олий Совети Прези-
диуми ва Республика Министрлар
Совети аъзолари ўнла йўрсатган
биноқорлардан 27 кишини фахрий
эришлар билан мукофотлашди.
Навоий қурилиш-монтаж бошқар-
масининг раҳбари Ю. И. Некрасов
«Ўзбекистон ССРда хизмат
қўрсатган биноқор» унвони бе-
рилади.

Қорақамш квартал бинади
иноқорлар эри кўюида юксак
мукофотларни топиришда ба-
ғишлаган таштанали йилқилиш
бўлди. Ўзбекистон ССР Олий Со-
вети Президиумининг Секретари Р.
Сажидов мукофотлаш тўғрисидаги
қарорини ўқиб берди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети
Президиумининг Раиси Е. С. На-
сриддинова биноқорларга эриқчи-
ларни топириб, мукофотланган-
ларни қизғин мувабалоқ қилди,
уларга бахт-саодат ва меҳнатда
янгил муваффақиятлар тилади.

Тошкент шаҳар партия комите-
тининг секретари В. В. Окуский
аниқла оибабларини тугатилди.
Тошкентнинг қайта қишлоқ ва қу-
ришда актив қатнашган ёш ша-
ҳар аяқларини табриқлаб кут-
сўзлади.

Ю. И. Некрасов мукофотланган-
лар номидан сўзга чиқиб, Навоий
иноқорларининг меҳнатига юксак
баҳо бериладиганлиги учун Ўзе-
бекистон Компартияси Марказий Ко-
митетига, Ўзбекистон ССР Олий
Совети Президиуми ва Министр-
лар Советига қизғин ташаннўр
назоҳр етди ва қурилиш-монтаж
бошқармасининг коллективини ўзи-
нинг матажпарварлик бурчини бу-
нда бун намуналик бажара беради
деб ваъда берди. (ЎзТАП).

ди. Е. С. Насриддинова Ўзбекистон
Компартияси Марказий Комитети
Республика Олий Совет Президиуми
ва Министрлар Совети номидан му-
кофотланганларни қизғин табриқ-
лаб, уларга сийҳат-саломатлик, оя-
ланов ишларида катта муваффақи-
ятлар тилади.

Ўзбекистон ССРда хизмат қў-
рсатган ушбу В. Хўжаева, Тошкент
ота-оналар жамоатчилигининг ваки-
ли А. Юпов болаларга ғамхўрлик
қилганликлари учун самимий ташан-
нўр назоҳр қилди.

Меҳнаткашлар депутатлари Ле-
нингград шаҳар Совети кироия
сарни А. П. Бойнова революциянинг
биринчи қурилишдан Ленинград
билан Тошкент ўртадада жузюгда
кегилан дўстлик ҳақида эур ҳажмон
билан галирди.

КПСС Москва шаҳар комите-
ти мактаблар бўлимининг муди-
ри Г. Я. Перлова, Москва шаҳрида-
ги 88-мактаб-интернат директори
Е. А. Игонкина, Ленинграддаги 13-
интернат-мактаб директори Е. Н. Ва-

САЛОМ, ЭСТОНИЯ

Ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг қатнашчи-
лари қарийб тўрт ярим километр йўл босиб, Эсто-
нияга етиб келдилар. Йўл-йўлдан рус оқ қайиқлари ва
арчалари пўлат магистралнинг ички бетида фахрий но-
ровулдек тик туриб қаршлаб олгандек бўлди. Ўзбекис-
тон вакилларини Москва хушнудлиги билан кутиб олди,
дўстлик поездди Ленинградга оидин нечада кириб борди.
Эрта тонгда: Эстонияга етиб келдик! — деган ва орзи-
қиб кутинган хушхабар вагонларга таралди.

Декада қатнашчилари қардош республика чегараси-
даёқ уларини дўстларнинг қайноқ кучида кўрдилар.
Биринчи бўлиб шонли жанговар ва революцион анъана-
лар шаҳри бўлиши Навоийнинг меҳнат ахли хушрўйлиги
билан уларга пешово чинди. Айни шу Навоё шаҳрида
Ўзбекистон билан Эстониянинг болғовли кўпдан-кўп ил-
ларининг бири йиғилилади — Кренгольм мануфактураси,
да бизнинг «оқ олтин»имиз ранг-баранг газламаларга
айлангиларини. Бу газламалар билан Балтика бўйи-
даги ҳамма республикалар фахрланади. Шу босдан кун-
тиб олувчиларининг ҳаммаси никила республика хал-
қларини, Советлар мамлакатининг барча халқларини
ахли оила қилиб бирлаштирган ленинча дўстлик тўғ-
рисида эур ифтихор билан гапирдилар.

— Шахримизга хуш келибсиз, қадамингизга ҳасанот,
яна келинглар! — дейишди Навоё меҳнаткашлари де-
када қатнашчиларига.

Ўзбекистон ва Эстониянинг давлат байроқлари, ўзбек
тилидаги табрик широлари билан безатилган ва дўстлик
поездди тўхтаб ўтган Ёхвда ҳам, Раверда ҳам, Талада
ҳам ана шу сўзлар янграб эшитилди.

Таллин темир йўл вокзалда жануб ва шимолга хос
ранг-баранг бўёқлар бир-биринга пайваста бўлиб кетди.

Шаҳарликларнинг миллий кийимлари. Балтика бўйи
теислигининг улғувор сонинлигини аниқ эттирар эди.
Орадан бир неча минут ўтиб, вагонларнинг гидира-
ти тўхтаган, перрон Ўзбекистоннинг офтоб нурини ҳам,
сойларнинг ломувардлигини ҳам, бог ва пахтазорлари-
мизнинг зуирад тўқилларини ҳам ўзида тараннум эт-
ган юртдошларимизнинг миллий кийимлари билан яш-
наб кетди. СССР халқ артисти Густав Эрнесакс раҳ-
барлигидаги Эстония давлат академик эрнкалар хори
икро этган «Салом» кўшиғи кутиб олиш маросимининг
тантанаворлиги ва самимийлигини таъкидлади. Унга
мавобан қарнай ва сурнайларнинг чорлов овозлари
янгради.

Шу ерда бўлиб ўтган илтингда Таллин шаҳар партия
комитетининг секретари Р. Э. Ристлаан ва Эстония
Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. К. Грен
совет кишилари эришаётган ҳамма муваффақиятлар-
нинг манбаи — халқлар дўстлиги ҳақида гапирдилар.
Улар республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан
Ўзбекистон вакилларини Таллинга келишлари билан
табриқлашди, бу декада халқлар дўстлигининг янги
ажойиб байрамига айланиб кетди, деб ишонч бил-
дирилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўри-
босари С. О. Азимов Таллин аҳолисига ва бутун эстон
халқига қизғин салом топириди. Ўзбекистондан салом!
— деган хитоб вокзал узра янгради. Ўзбек адабиёти
ва санъати декадасининг қатнашчилари бу сўзларни
эстониялик дўстларга сидқидилик билан айтдилар.

Г. ЛИПШИЦ,
ЎзТАП махсус мухбири.

Тол синади, савар дўн, бурон,
Киров эгар... Зарб ер
устива-уст-
Кун рағидада кулалак осмон,
Кўнни булут қоллар кувларин,
Етин қолди шўрини кувур

Илдизини қучган она ер,
Шуниқсидан қачан у хушқоқ...
Тўқилларини лийрди туман,
Бирдан қайғу қулгадан мени.
Суронларга тушдан океан,
Эслаб қолдин, толганам, сени.
Эрка — севинчиларини йўқолди,
Барг — куйларини учирди шамол.

Учинмакан океанда қолдиб
Қор тепада ўқингандай тол.
Бирон шамол тўқилин пурнади,
Қочиб кетди булут ва туман.
Қурагилан ва нурдангиз эди
Кун нурини чира океан.
Сувга етдим, мекдан гам-алам,
Барин, тўқилин, қўқидириб юбор.
Кўп эгилма, толм — жонгилан,
Яна-магар, қараб тур, баҳор.
Миразис АЗЗАМОВ,
таржимаси.

Дардлашадан куз-ла юзма-юз.
Олтин қўш кур сомада қам,
Совуқ — ойнинг вафосиз юри.
Анчи улар шох узра ел ҳам,
Шафқат билмас кўзининг

Учинмакан океанда қолдиб
Қор тепада ўқингандай тол.
Бирон шамол тўқилин пурнади,
Қочиб кетди булут ва туман.
Қурагилан ва нурдангиз эди
Кун нурини чира океан.
Сувга етдим, мекдан гам-алам,
Барин, тўқилин, қўқидириб юбор.
Кўп эгилма, толм — жонгилан,
Яна-магар, қараб тур, баҳор.
Миразис АЗЗАМОВ,
таржимаси.

Дардлашадан куз-ла юзма-юз.
Олтин қўш кур сомада қам,
Совуқ — ойнинг вафосиз юри.
Анчи улар шох узра ел ҳам,
Шафқат билмас кўзининг

ДЕҲҚОНЧИЛИК МАДАНИЯТИ

Колхозчиларимиз, азамат ме-
ханаздорларимизнинг баракан-
ли меҳнатлари туфайли хўжали-
гимиз йил сайин ҳар тарафла-
ни оқ юксалтири. 1965 йилга қа-
дар эса у нийҳатда қолон эди.
1964 йили пахта ва галладан
ташқари бирор соҳада план ба-
жарилмаган.

Колхоз правленниси ва партия
ташкилотли деҳқончилик
ҳамда чорвачилик махсулотла-
ри етиштиришни кўпайтириш-
ни янги тадбирларини белги-
лашди ва уларни изчиллик
билан амалга оширдилар. Сун-
ги уч йил мобайнида 300 гек-
тар янги ер ўзлаштирилди,
қишлоқ хўжалик обдороти ки-
риштиди. Шу ҳисобдан бедало-
лар мейдонини 100 гектарга ет-
казилди.

Бу йилги ишларимиз яхши
кетяпти. 1967 тайерлаш ярим
йиллик пилани 134 процент ба-
жарилади. Сўт согил олти ярим
йиллик пилани ҳам сўзис олаш
қилишди. Шунингдек, савабот-
поли махсулотлари, мева етқи-
тириш планларининг бажари-
лиши ҳам қачин эмас.

Пахтачилик колхозимиз иш-
лаб қичарилишининг асосий ва
ҳал қилувчи соҳасидир. Аза-
мат пахтакорларимиз ўтган йи-
ли 880 гектар майдонининг ҳар
гектаридан 35,2 центнердан ҳар-
сил олишди. Сунгиги 3-йил мо-
байнида пахта ҳосилдорлигини
5,2 центнер оширдик.

Колхозлар ва сохвозорлар дав-
латдан керагича техника, хил-
ма-хил минерал ўғитлар, за-
ҳарли химикатлар олаётган,
фан ва техника тараққий этган
ҳозирги пайтда деҳқончилик ва
чорвачилик маданиятини юкс-
салтириш билан боғлиқ бўлган
қатор масалаларни ҳал қилиш
пайти келди. Юқори тузулми
техника билан қуролланган хо-
зирги колхоз ва сохвозорларда
бутун куч, билим ва тажриба
машина-трактор парки қува-
тидан максимал даражада фой-
даланиб, ҳар гектар ер, ҳар
бир килограмм ўғит, ҳар литр
субдан яхшироқ фойдаланиш
ва ундан кўпроқ манфаат қў-
ришга қаратилмоғи керак, деф

ўлайими. Мавжуд ер майдонла-
рини тўла ўзлаштирган хўжа-
лик учун галдаги муҳим вазифа
— қишлоқ хўжалик экин-
лари ҳосилдорлиги ва чорва
моллар махсулдорлигини сурун-
ли махсулот етиштиришни ва
ялпи даромад олиншни кўпай-
тиришдир. Колхоз аъзоларининг
бой-бадавлат, фаровон турмуш
кечиришлари ҳам худди ана
шунга боғлиқдир.

Биз инженер-конструктор ва
билимдорлардан мўл нарсани
кутаемиз. Машина терими хўжа-
ликларга нақадар катта ишти-
роқий фойда келтиришини ақ-
ли тушунамиз. Афсуски, колхоз-
чимиз уруғлик чинит етишти-
рувчи хўжалик бўлганлиқидан
терим машиналаридан фойда-
лана олмаётимиз. Негаки, терим
пайтдада шпинделли барабанлар
орасидан тириш қаттароқ
қўйилса пахта кўп тўқилади,
кичирок қўйилса чинит заха-
ейди. Демак уруғлик чинитни
зарарсизлаштириш пахтачи те-
риб оладиган машиналар яра-
тиш керак. Ҳаёт тақозоси бу.

Пахтачилик юксак даражада
риножланаётган, агротехника
такомиллашган ҳозирги вақт-
да бегона ўтларга қарши ку-
рашда ишлатиладиган химикат-
лар яратилмаётган ва ишлаб
чиқарилаётган кишини ажаб-
лантиради. Тўғри, сановатчи
гербицидлар ишлаб чиқари-
пти. Лекин у ҳамма ҳам. Бунинг
устига, ундан фойдаланиш
усули яхши такомиллашган.
Ваҳодовни, ақсарият хўжалик-

ларда бир центнер пахта етиш-
тиришга кетган вақтининг тенг
ярим бегона ўтларга қарши ку-
рашга сарфланапти. Бу эса
пахта таннархининг олинмига
олой келаяпти. Республика ми-
қосида олиб қараганда пахта
майдонларидан бегона ўтларни
йўқотишга нақадар кўп маблар,
меҳнат ва вақт сарфланаётган-
лини тасаввур қилиш қийин
эмас. Шундай экан, битта еки
иккита препарат билан чекла-
нган керакми? Мўл Бегона ўт-
ларга қарши курашда ишлати-
ладиган янги препаратлар яра-
тиш керак. Биз, деҳқонларнинг
олимлар ва сановатчилардан
қилдиган асосий талабларини
қилиб бериш шур.

Маълумки, оғин майдонлари-
мида микроэлементлар жуда
кам. Уруғлик микроэлементлар
билан ишланган экинларда у еки
бу екин ҳосилдорлиги кескин
ошиши олимларимиз томонидан
исботланган. Лекин ҳали-
гача колхоз ва сохвозорлари
микроэлементлар билан таъмин-
лаш тўғриси йўлга қўйилмапти.

Самарқанд қишлоқ хўжалик
институтининг олимлари жингар
ва талоқдан қимматбаҳо пре-
парат яратганликларини ма-
буотда ўқитамиз. Бу препа-
рат билан бўрдоқига қўйилган
чўчқалар эмланганда, уларга
бериладиган ем-хашак юз процент
ҳазм бўлар экан. 30 тийинлик
препарат 1 центнер қўшмача
гушт берад экан. Қони фойда
бўлган бу препаратдан бутун
республикада кетг фойдаланиш
керак. Уни қўлаб ишлаб чи-

қариш ва хўжаликларга етқа-
тиб беришни йўлга қўйиш за-
рур.

Ҳалининг сирасини айтганда,
фан ютуқлари, янги техника
ва илғорлар таърибисини
ишлаб чиқаришга дадил жорий
етиш катта фойда келтириши
ни колхозчиларимиз яхши ту-
шушиб олдилар. Колхоз прав-
ленниси ва партия ташкилотли
деҳқончилик ва чорвачилик
маданиятини бутун чоралар
билан юксалтириш, барча со-
ҳаларни рентабелли қилиш, оз
меҳнат ҳамда маблар сарфлаб,
кўп ва арзон махсулот етишти-
риш йўли билан катта даромад
олишга эришиш — бу олимлар
асосий мақсад қилиб қўйган.
Ана шу мақсад йўлида қилина-
ётган ҳаракатлар зоо кетимли-
ти. Ўтган йил хўжалигимиз 1
миллион 518 минг 403 сўм да-
ромад қилди. Бир киши-қўшма
4 сўм 48 тийиндан пул бери-
ди. Бир колхозчининг ўртача
ойлик иш ҳақи 111,5 сўмни
ташкил етди. Бошқача қилиб
айтганда, колхозчиларнинг меҳ-
нат ҳақи 1964 йилдагидан
икки баравар ошди.

Колхозчиларимизнинг жод-
ли маффақдорлиги ошган са-
ри, улар турмушининг фаро-
волиқ даражаси ҳам юксалиб
борилти. Сунгиги 2—3 йил ичи-
да 300 хонадон лиги уй қуриб
олди. 200 хонадон газлашти-
рилди.

Пахтакорларимиз 900 гек-
тар майдонга чинити энг қулай
агротехника муддаларига — 12
иш кунинда экиб олган эдилар.
Ҳозиргача ўтза и

ЮКСАК ГОЯЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАРБИЯЛАБ УСТИРАЙЛИК

Олий ўқув юртларидаги ижтимоий фанлар кафедралари mudirlarining Butunittifoq kengashi

Уз ҳаётларини ижтимоий фанларга бағишлаган олимларимизнинг яримдан кўпроғи мамлакатимизнинг университетлари ва таълим институтларида ишламоқда. Бу олимлар студентларга таълим бериб, уларни тарбияламоқдалар, марксизм-ленинизм фанини ривожлантиришга кўп кучларини сарф қилмоқдалар. Мамлакатимиздаги олий ўқув юртлари ижтимоий фанлар кафедраларининг mudirlari 19 июнда Ленинскии Гориди Москва Давлат университети-нинг мажлисда залда чақирилган кенгаши тўпланишди. Бу ерда олимлар, олий ўқув юртларининг муаллимлари, партия ходимлари, кўпмис-тринларнинг раҳбарлари ва жамоат арбоблари бор эди.

СССР Фанлар академиясининг президенти М. В. Келдиш, СССР министрларидан Б. П. Елтонин, Б. В. Петровски, М. А. Прокофьев, КПСС Марказий Комитетининг бўлим mudirlari В. И. Степанов, Н. И. Савинин кенгаши президиумида ўтириб-дилар.

Кенгаши КПСС Марказий Комитети фан ва ўқув юртлари бўли-мининг mudiri С. П. Трапезников очди. Кенгаш катташчилар гулдурс-карсамлар остида КПСС Марказий Комитети. Сийсий бюросининг кенгаши-нинг фахрий президиумига сайланди-лар.

КПСС Марказий Комитети Сийсий бюроси аъзолиги қандайд, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев «Хозирги босқинда ижтимоий фанларни янада ривож-лантириш ва идеология ишнини куч-айтириш тадбирлари тўғрисида» доклад қилди.

Коммунизм қурилиши, жаҳон революцион жараёни, фан-техника революцияси ва идеология кура-ши тоғат кескилашганига, деб ундирди докладчи, партиямиз ол-дига, бутун халқроқ коммунистик ҳаракат олдида янги назарий ва амалий проблемаларни кўймоқда. Социализмнинг муваффақиятлари, инсониятнинг тақдирини шу пробле-маларнинг ҳал этилишига боғлиқ. Фақат иқтисодий марксизм асосида, марксизм-ленинча жамиятшунослик-нинг бутун системасини самарали ривожлантириш асосидангина шу проблемаларни тўғри илмий асо-да ҳал қилиб бериш, ижтимоий ривожланишнинг тенденциялари-ни, сийсий иқтисодий ва идеология тадбирларининг энг муҳим социал оқибатларини олдиндан кўриб ту-риш мумкин.

«Халқроқ аҳволининг актуал проблемалари ва КПССнинг жаҳон коммунистик ҳаракат жипсигини учун кураши тўғрисида» Марк-сий Комитет апрель Пленумининг қарорини нуктадан назардан қара-сак, ижтимоий фанларнинг аҳамияти-ни ҳам ёқирмоқ бўлиб кўринади. Пленум марксизм-ленинизм принциплари учун курашини ак-тивлаштириш, буржуа ва майда буржуа идеологиясининг ҳамма ва ҳар қандай кўринишларига қарши, ўнг ва «сўл» оппортунизмга қарши қийлаётган ҳаракатларининг ҳу-жумкорлик ҳаракатини кучайти-риш зарурлигини ўқитиб ўтди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев 19-Москва шаҳар партия конферен-циясида сўзлаган ва партия ҳамда халқимиза кенг равишда қўлла-б-қувватлаган нуктада идеология ишнини кучайтириш вазифаларини кескин ва актуал вазифаларни қи-лди. Биз шуни айтишимиз мум-кин, деди П. Н. Демичев, бу ва-зифаларни партия таъинлаётган ва барча коммунистлар зўр масъ-улият билан қабул қилдилар.

Сўнгра ўртоқ Демичев, идеология курашининг хозирги босқинда-да ҳусусиятларини анализ қилиб берди. Ўртоқ Демичев айтдики, империалистик буржуазия жаҳон миқёсидаги сийсий стратегияси-нинг хозирги шартондаги моҳияти қуйидагилардан иборат: Империа-листик буржуазия, деди ўртоқ Де-мичев, ҳамма воситалар ва қора-ларини ишта солиб, социализмнинг жаҳондаги позицияларига пўтур-етказишга, унинг таъсирига ва об-

рўйини бўшатиришга, социализм-га талафот етказишга, ёни агар ундасидан чина олса, социализмни мағлубиятга ҳам уратиб қўйишга ҳар-кат қилмоқда. Маана шу мақсадда буржуазия жаҳон коммунистик ҳа-ракатидаги келишмовчиликларни бутун қоралар билан чуқурлаш-тирмоқ ва бу келишмовчиликлар-дан, айниқса Мао Цзэ-дун группла-сининг бузғунчилик фаолиятини фойдаланмоқ учун, миллатчилик тенденцияларидан, ревизионист-лардан ва ҳар хил сектантлар-дан фойдаланмоқ учун; социали-стик мамлакатларнинг бир-бирига ва айниқса бутун жаҳон социали-стик системаси кўдрати ва бирли-гининг таяниб бўлган Совет Итти-фонига қарама-қарши қилиб қўй-моқ учун; социалистик мамлакат-лар ва жаҳон коммунистик ҳара-кати билан миллий ороқлик ҳара-катлари орасида бир амаллаб ра-ҳна солимоқ учун жуда катта куч ва гайрат сарфламоқда.

Хозирги вақтда социализмга ош-қор қарши чўчиш қатъий иш эканлигини империалистик бур-жуазия тўшундиб турибди. Шу са-бабли у бағоят мақриб тактикадан қўлланмоқда. Янги тўшун дўшман-ларини ишчилар синфининг ҳоки-миятини асдабир ташланглар, со-циализмни тутатинглар ва капи-талистик тартибларини қайта ти-ланглар, деб ошқор қаратиб қилиш ўрнига уларга социализмни «мо-дернизация қилиш», Коммунистик партиянинг раҳбарлик ролини қар-ши чўчиш, социалистик демокра-тизмни буржуа парламентаризм билан аста-секин алмаштириш тў-ғрисида кўпроқ масъала бермоқда-лар.

Социализмга тангал ҳужум қи-лишдан найрағил ишлатишга, ёнибоддан келб ҳужум қилиш йўларини қидиришга тобора кў-проқ ўтаётган империалистик ре-кциянинг бу янги тактикасини тў-ғри тўшунди олиш ва унга қарши кураш қилиш керак.

Буржуа идеологиялари капи-тализмга ўз табиатини бутунлай ў-ғаттириди ва социализм билан «қийнашмоқ қолди» деб мактаб, ўзларининг бу фикрларини объек-тив фикрлар қилиб кўрсатиш ма-қсадида ҳатто социализмнинг му-аффақиятларини таъ олинга таъ-бидилар. Буржуа пропагандаси «Йона индустриал жамият» ка-питализмнинг социализм билан қийналушун ҳар иккала ижтимоий система бир-бирига «сингир бо-раётганига» тўғрисидаги назария-ни кенг равишда реклама қилмоқ-да. Бу назариялар муайян идеоло-гик мақсадда хизмат қилади. Ка-питализм энди капитализм бўлмай қолди ва қандайдир янги тўшмага айланди, деган ҳам халқларни меҳнатқилларга ўқитиришга ҳи-заб қилди. Капитализм соци-ализм билан қийнашаётган, деган назариялардан мантқиқни ҳуло-са чиқариб, социализм мамлакатла-рида бир-бирига қарама-қарши идеологияларнинг, яъни буржуа идеологиясини билан социалистик идеологиясининг тинч-тотув яша-шига йўл қўйиш зарур, деган фикр-ни илгари сурмоқдалар. Шу фикр-нинг тарғиб қилаётган идеология-ларнинг тинч-тотув яшаши турли социалистик тушумлати давлатлар-нинг-тотув яшашининг муқаррар бир қисми ва ҳаттоки муқаррар шарт, деб аълон қилмоқдалар.

Фанни «Идеологиядан ажрат-тиш» концепцияси гарбда ўйлаб-чиқарилиди, буржуа адаёбети ва ревизионистлар бу концепцияга кенг равишда маъқулламақдалар. Фанни «Идеологиядан ажратиб-юриш» концепциясининг тиги-марксизм-ленинча социалистик иде-ологияга қарши қаратилмоқда. Бу концепция ҳар қандай сийсий по-зициядан воз кечиш йўли билан-гина ҳақиқатга ёришиш мумкин, деган ҳам халқни тарғиб қилмоқ-да. Ваҳоланки, ижтимоий фикр

тарғибқилишнинг, бутун тарихий таърибқилиш шунини қисбатлаб бер-ди, объектив равишда билиш учун илгор сийф, позициясида турши керак, чуқур илгор сийф жамият-ни прогрессив тарзда ўзгатириш-дан, ҳақиқат ва тарихий адолат-дан манфаатдордир.

Икки система курашининг ҳо-зирги босқиндаги вазияти ва шарт-шаронти, деб ўқитди П. Н. Демичев, империалистик пропагандага қарши идеология курашини ҳамма соҳаларда активлаштириб юбори-шимизни талаб қилади. Ҳам «сўл», ҳам ўнг таъоздаги ревизионистик уйдирмаларга ҳам қатъий гоъий зарба бериб туришимиз лозим.

Хозирги вақтдаги ревизиониз-мининг характерли хусусияти шуки, кўп ҳолларда «сўллар» фақат ўз моҳиятлари эътибори билангина эмас шу билан бирга ўзлари келти-риётган далиллар билан, илмий коммунизмга қарши курашга ўзлари асос қилиб олаётган тезис-лар ва методлар билан ҳам ўн-қор қарши босқинда қолмасдан, балки кўпчиқа улардан ҳатто аж-казишга тўшундиб турибди. Шу са-бабли кўпроқ ҳолларда Чумочин, СССР ва КПССга тўхматлар ёғдириш, антисоветизм барча ревизионист-ларнинг муштарак платформаси бўлиб қолди ва уларни комму-нистик қарши курашини масб қи-либ олган унсурлар билан бир-лаштирмоқда.

Социалистик интернационализм-дан ченишиш ва буржуа миллат-чилиги томон оғиш хозирги замон оппортунизмнинг умумий белгиси-дир. Хозирги замон оппортунизм ревизионистик оқимларнинг ҳамма-си билан муқаррар туташиб ке-лмоқда ва оппортунистик концеп-цияларнинг кўпчилигига ҳос бўл-ган умумий хусусиятларга эга бў-либ қолмоқда. Оппортунистик кон-цепцияларнинг асосий йўналиш-чи — интернационал таълимот бўлган ва марксизмнинг хозирги вақтдаги босқини бўлган ленинизм-ни унинг «миллий» вариантлари билан алмаштиришдан иборатдир.

Марксизм-ленинизм «сўл» то-мондан ҳам, ўнг томондан ҳам ревизия қилишга қарши кураш муваққат, ўқиткичи вафиза эмас, балки идеология курашимизнинг асосий стратегия йўлидирдан би-ридир. Бу кураш марксизм-лени-низм назариясини ижодий ривож-лантириш билан чамбарчас бо-ғланган.

Назарини ижодий ишлаб чи-қиш ва буржуазия идеологияси-га қарши кураш бир-бирига қарама-қарши турган икки вафиза эмас, балки ҳал этилишини икки жи-ҳат бўлган битта вафизадир. Бу-нинг маъноси шуки, деди ўртоқ Демичев, ижтимоий фанлар соҳа-сида энг янги проблемаларни тад-қиқ қилишни кенг равишда авж-олдириш, ижтимоий фанларнинг тар-момлама ривожлантириш таъ-минлаш зарур шундай қилгани-миздагина биз одамлар турмуш-ини энг зарур проблемалари тў-ғрисида ўз янги талабларига ҳа-миша жавоб бера оламиз, одам-ларнинг социал дунёсидангина до-ғри эҳтиёжларини қондира ола-миз, дўшманларнинг идеология-ларининг тинч-тотув яшаши кура-ша оламиз.

Сўнгра докладчи коммунистик қурилишнинг хозирги проблемалари асосида ижтимоий фанларни ривожлантириш вазифаларини а-нализ қилиб берди.

Партиямиз қирватхонлигини ва доғматизмни танқид қилиб, шах-са сингичи оқибатларини ва субъ-ективистик ҳатоларни бартарф қилиб, деб таъкидлади ўртоқ Де-мичев, назарини янада ривожлан-тирмоқ учун кўпай шарт-шаронти яратиб берди. Биз дадил айтиши-миз мумкин, ижтимоий фанлар-нинг коммунистик қурилиш прак-тикаси билан, хозирги ижтимоий ривожланишнинг тўб масалалари

билан алоқаси тагин ҳам мустаҳ-кам бўлиб қолди. Тадқиқ қилина-ётган масалалар донраси кенгайд-и фалсафа, иқтисод назариясида, илмий коммунизмга, КПСС тари-хига, СССР тарихига, умумий та-рихга доир ва ижтимоий фанлар-нинг бошқа қисмларига доир бир қанча қимматли асарлар яратилди.

Шу билан бирга ижтимоий фан-лар соҳасида тадқиқотчиликни кучайтириш, илмий ишларнинг даражасини ва амалий самарадор-лигини жиддий равишда ошириш зарур. Сўнгра ўртоқ Демичев ком-мунистик қурилиш практикаси то-монидан марксизм-ленинча ижтимо-ий фан олдида қўйлаётган проблемалар ва тадқиқотларнинг асосий йўналишларини анализ қи-либ берди.

Коммунизмнинг моддий-техника-базаси яратилганлиги, фан-тех-ника тарғибқилиш ижтимоий фан-лар олдида иқтисодий, фалсафий, социал ахлоқий, психологик про-блемаларнинг катта-катта турку-мларини қўймоқда. Одамнинг таби-атга ҳукмронлик қилиш қуроли тобора нудратли бўла борган ва-рун, унинг ўз фаолияти натижа-сида келиб чиқиши мумкин бўлган оқибатлар учун масъулияти ҳам шу қадар катгароқ бўлиб қолмоқ-да. Бу масала катта ҳаётий аҳа-миятга эга, чуқур империализм-ни ақл-идроқнинг энг муҳим муваффақиятларини социал тарғи-биёт йўлини тўсқиндан тоғва ай-латиришга, реакция ва уруш қу-ларига хизмат қилдиришга интил-моқда.

Турмуш бозининг иқтисод фани-миз олдида социализмда ишлаб чи-қилишга ўтиш даражасида ишлаб чи-қарувчи қўлларини ва ишлаб чи-қилиш муносабатларини ривожлан-тириш назариясини ҳар томонла-ни ишлаб чиқиш вазифасини қўй-моқда. Хозирги вақтда амалга оширилаётган иқтисодий иқтисодий муносабатларнинг баъзи бир жи-ҳатларининга ўз ичига олади, жамиятимизнинг бутун иқтисодий структурасини такомиллаштириш-дан иборат чуқур ва узоқ давом қиладиган жараёнда қўйилган на-батдаги қадимларнинг биридир. Шу сабабли ишлаб чиқарувчи қўллар ривожлана борган сари пайдо бўладиган босқинларни ва янчилик билан қўйлаётган янги қадимларни илмий жиҳатдан ани-қин қадар ҳоҳирлик билан асо-даб олдилар, белгиллаб бериш қадар аҳамиятга эга.

Сўнгра докладчи социалистик ижтимоий муносабатларни тақо-миллаштиришнинг назарий про-блемаларини анализ қилиб берди. Коммунизм қурилиш жараёни ва фан-техника революцияси совет жамияти ҳаётида муҳим ўзгариш-ларни тугдиради. Шу сабабли совет жамиятининг социал структураси-ни анализ қилиш вазифасини бир йўла ва абалди ҳал қилиб бериш мумкин эмас. Бу вафиза бизнинг жамиятшуносларимиз олдида қай-та ва қайта ҳар сафар ўзига ҳос тарзда намоён бўлаверади.

Ишчилар сийфий социалистик тушумининг асосий ижтимоий қу-дрин, асосий таъинчидир. Бу ҳо-лларда сийфининг революцион ҳаракатлари ва социализм қуриш-даги рол билан белгиланади, унинг индустриал ишлаб чиқариш-га, социалистик мулкнинг олий формаси бўлган умумхалқ давлат мулкига алоқаси билан белгилана-ди, миллий маҳсулотнинг энг катта қисми ишчилар сийфининг меҳнати тўғрисида яратилганлиги билан белгиланади. Бизнинг муҳо-вифларимиз ишчилар сийфини э-либларига қарама-қарши қилиб қўйишдан, ақлий меҳнат аҳлири-ни ишчилар сийфиндан ажратиб-кейтишдан бевосита манфаддор-дирлар. Бунинг сабаби ҳам маъ-сул: Буржуазиянинг илти шуки, у социалистик мамлакатлар ҳал-қларининг маънавий-сийсий бирли-гини бузишни истайди.

Партия колхозчи деҳқонлар эво-люциясининг йўллари тўғрисидаги масалаларнинг ҳам илмий асо-даб ишлаб чиқишидан манфаатдо-р. Колхозчи деҳқонлар ўзлари-нинг социал қийфалари, маданий-техникавий даражалари ҳамда тур-муш шартонлари жиҳатидан ишчи-лар сийфига тобора кўпроқ яқин-лашиб келаятганликлари, муқар-рар.

Социалистик эътидиларга таал-луқли проблемаларни ишчилар сийфига ва деҳқонлар орасида бў-лаётган жараёндар билан чамбар-час боғлаб тадқиқ қилиш зарур. Социалистик эътидиларнинг жам-иятдаги салмоғи ошиб бормоқда.

Жамиятнинг социал структураси шундай бир проблемани, бу про-блеманинг фақат ўзигагина билиш қийинлаётганлиги йўқ, давлат қури-лиши масалаларининг ҳал қилини-ши ва социалистик демократия-нинг ривожланиши муносабати билан ҳам бу проблема бизни қий-инлаштирмоқда. Демократия ва со-циализм учун курашининг Улут-Оқ-ляб қўтарган байроғи барча меҳ-натчилар ва мазлумларнинг бай-роғидир. Шу сабабли революцион-галаба қилиш биланқол империа-листлар ва уларнинг малайларин демократиянинг янги, олий тип-и бўлган, яъни меҳнатқилар учун демократия бўлган пролетариат диктатурасига қўтуриб ҳужум бошлаганликларни тасодифий эмас.

Бизнинг муҳофизатимиз соци-алистик давлатга тўхматлар ёғди-рмоқдалар, социализм шартонда инсон олган граждонлик ва сийсий ҳуқуқларининг аҳамиятини ва қимматини камситишга, совет иж-тимоий ва давлат тушумини қора-лашга интилмоқдалар.

Буржуазия пропагандаси ўзи-нинг бутун ҳужумларини ва ҳу-матларини Коммунистик партия раҳбарлигига ёғди-рмоқда. Лекин буржуазия идеологиялар ҳам, ҳо-ҳ ўнг ёки «сўл» тўсда бўлишдан қатъий назар, ҳар қандай ревизи-онистлар ҳам Коммунистик партия-нинг социализм ва коммунизм қу-риш шартондаги раҳбарлик роли идеология қоралашта муваффақ-бўла олмайдилар, чуқур бу рол янги ижтимоий формация тарақ-қилишнинг тўб эҳтиёжларидан ке-либ чиқмоқда.

Миллий муносабатларни ривож-ланиши, деб ўқитди П. Н. Демичев, ижтимоий фанларнинг доимий диққат ва эътиборини талаб қи-лаётган энг муҳим проблемалардан биридир. Совет олимлари олдида турган вафиза шуки, улар миллий онининг ривожланишидаги, ижтимо-ий психологиядаги, янги тради-цияларнинг шаклланиши ва эски-ларининг йўқолиб боришдаги у-еки бу хил ҳодисаларнинг мурак-кабланиши ва баъзан уларнинг эътилоқини яхши англаб, социал, иқтисодий ва идеология факторлар-нинг бутун комплексини ривожла-наётган ҳолда олиб, тадқиқ қилиш-ларни керак.

Инсон шаклланиши проблема-си, деб ўқитди докладчи хозирги вақтдаги идеология баҳсларида, коммунизм қуриш практикасида ижтимоий ҳаётнинг энг муҳим про-блемаларидан бири бўлиб қолмоқ-да. Бу проблема илмий социализм тарафдорларининг ҳам, муҳофиз-ларининг ҳам бутун диққат ва эъ-тиборини ўзига тортимоқда. Буржу-азия иқтисодий моҳиятини сифий ҳо-латда қўйишдан қараганда бир-тараф бўлиб кўринаётган «умум инсоний» деган герминалогия бил-дан ғайиблаётган бўлса ҳам, аммо бу проблема атрофидида баҳслар очиндирган сийфий тўб олмоқда.

Марксизм-ленинизм идеологияси фақат сийф ва жамият тўғрисидаги таъшунчаларга таянмаётган, лекин шахса бевосита алоқаси бўлмаган абстракт ва «иқсон» система даб капитализм маддоҳлари, ҳо-зирги замон антикоммунистлар тар-қатаётган гап сўзлар бошдан охири-

гама ёлгон уйдирмалардир. Маркс-изм «ёшилди»гина гуманист бўлган эди, кейин эса капитали-стик экономикани, сийфий кураш қонунларини анализ қилишга бе-рилиб ўз асарларида инсон про-блемасига эътибор бермай қўйди, деб даъво қилаётган ревизионист-лар ҳам ана шундай уйдирмалар-ни тарқатмоқдалар.

Танлаб олинган оъчиликнинг эмас, балки жамиятнинг ҳамма аъзоларини — ҳар бир кишининг шахсини ҳар томонлама ривож-лантиришга ҳалақит бераётган нарсаларнинг ҳаммасига қарши олиб борилаётган курашда социали-стик тушумининг ҳақиқий гума-низм намоён бўлмоқда.

В. И. Ленин коммунизм қуриш-да одамларнинг ўз меҳнатидан моддий манфаатдорлигини рево-люцион гайрат билан, юксак гоъ-вийлик билан қўшиб олиб бора-билиш керак, деб ўргатди. Моддий стимуллар билан маънавий сти-муллар бир-бирига тўғри қўшиб олиб боришни таъминламоқ учун иқтисодий маъмурий ва идеология воситалардан самарали фойдала-нишни қўзда тутуви лухта ўй-ланган тарбия системаси бўлиши зарур. Бу воситалар бир йўла қарат қилиши, бир-бирини му-стаҳкамлаб бориш лозим.

Докладда аълоларнинг даво-мийлиги масаласи анализ қилиб берилди. Чет элларда ревизиониз-м идеологиялари капиталистик жамият-даги сийфлар курашини аълолар кураши билан алмаштиришга, еш-ларни хозирги замоннинг бирдан бир революцион кучи деб аълон қилишга уринишлари кучайиб кетганини сабабли бу масала му-айян равишда кескин тус олди. Шу нарсга диққатга сазоворки, еш-ларнинг ролини мутлақлаштириш ва кеска аълоларнинг ролини камси-тиш ўнг ревизионистларнинг ҳам, «сўл» ревизионистларнинг ҳам ха-рактери хусусияти бўлиб қолди. Аълолар масаласи одамларни шувқачи ёшига қараб бўлиш маса-ласи эмас, балки айни вақтда, со-циал-сийий масала ҳамдир. Еши жиҳатидан бир хилда бўлган аъ-лолар буржуа жамияти шартонда да кўпчиқа бир-бирига қарама қарши бўлган дўшман қудратига айлана кетади, асқинча, еш жи-ҳатдан турли бўғинга мансуб бўл-ган кишилар бир сафда боришлар-ни, муштарак мақсадлар учун ку-рашини мумкин. Социалистик жамиятда буюк идеаллар «оталар билан болаларни» бирлаштири-ди. Бу жамиятда аълоларни бир-би-ридан аيراتдишдан, улар ўртсида ишончсизлик ва ҳасад тугдиридан-гина социал замин йўқ.

Сўнгра докладчи ижтимоий фанларнинг адаёбети ва санъат билан партия пропагандаси билан алоқаси масалаларни тўхтади. У қадрлар тайёрлаш ва ижтимоий фанларни ўқитишни яхшилаш проблемаларини анализ қилиб бер-ди. Бу проблемалар фақат қатъий илмий асосидангина тегилли ра-вишда ҳал қилиниши мумкин.

Мутахассисларни тақсимилаш пропорционалиги ва мутаособ-лики таъминлаш қадрлар тайёр-лашни планлаштиришдаги бутун ишларни такомиллаштиришнинг ажралмас белгиси бўлиб лозим.

КПСС тарихи, фалсафа, сийсий иқтисод, илмий коммунизм, деди докладчи, студентларнинг илмий дунё қарашини шакллантиришда етакчи роль ўйнайди. Бу фанлар-ни ўқитиш махсус, айтилаётган, таби-ий-техника фанларига қандайдир қўшимча эмас, балки ешларга бе-рилатган бутун таълим ва тар-биянинг негизидир, ешларда ях-тушунчаларга таянмаётган, лекин шахса бевосита алоқаси бўлмаган абстракт ва «иқсон» система даб капитализм маддоҳлари, ҳо-зирги замон антикоммунистлар тар-қатаётган гап сўзлар бошдан охири-

таҳассисларни марксизм-ленинизм назарияси ва методини чуқур би-лиш билан қуроллантириш негизидир.

Диққат ва эътиборини қаратиш зарур бўлган асосий нарсга шуки, ҳарс бериш савиясини ошириш ке-рак. Бу иш коммунистик қурилиш вазифаларига, хозирги замоннинг илмий билимларига ва идеология курашининг талабларига мувофиқ бўлиши лозим.

Маркс — Энгельс — Ленин буюк гоъвий меросини, партия ва халқ-роқ коммунистик ҳаракат ҳуж-жатларини, ёни бирон бир ижтимо-ий фан асосларини чуқур ўй-лаштириш ўрганилаётган назарий масалаларни турмуш билан чам-барчас боғлашни тақозо қилади. КПСС тарихини, фалсафани, сий-сий иқтисодни, илмий комму-низмни ўқиб ўрганиш студентни мустанд сийсий фикрлашга, партия сийсийати тўшунтишга, ҳо-зирги замондаги вазиятни, ижтимоий ри-вожланиш тенденцияларини, идеология курашини сийфий-партиявий, марксизм-ленинча позицияда турли пайкаб олишга ўргатиши ло-зими. Шундай қилингандагина студентларнинг билимлари ўзла-рига сингиб кетган ички эътиқод бўлиб қолди.

Жамиятшуносларнинг ўзлари-нинг бевосита муаллимлик ва ил-мий фаолиятлари учунгина эмас, шу билан бирга олий ўқув юрт-ларидаги тарбиявий ишда ҳам юксак масъулиятини қайта ва қайта ўқитиб ўтиш зарур.

Бизнинг олдимизда, деди про-вардига П. Н. Демичев, проблема-лар ва вазифаларнинг жуда катта комплекси турибди. Буларни ҳал қилиш совет жамиятшунослигини янги босқинга қўтариди. Фанга ленинча муносабатда бўлишни, партиявий раҳбарлигининг ленин-ча принципларини биз ижтимоий фанлар қозонадиган муваффақият-ларининг энг тўғри гарови деб би-ламиз.

Хозир мамлакатда жаҳоншумул тарихий аҳамиятга эга воқеага — Владимир Ильич Ленини тугилган қуниинг 100 йиллигига тайёргар-лик авж олиб кетди.

Бу улуг санага тайёргарлик муносабати билан энг муҳим ва-зифа шуки, илмий ва илмий-ва-зифа қадрлар Лениннинг гоъвий меросини янада лухта ўрганиш, революцион назариямизни ривож-лантириш йўлида ижодий иш олиб боришлари керак. В. И. Ленин тугилган қуниинг 100 йиллиги муносабати билан марксизм фик-рининг тарихига, Владимир Иль-ичнинг ҳаёти ва фаолиятига, партиямизнинг барча мамлакатлар-даги, коммунистларнинг марксизм-ленинизм идеологиянинг тантанаси учун курашишга, коммунистик қу-рилишни ва жаҳон тарққитишнинг актуал проблемаларини ишлаб чи-қишга бағишланган янги асарлар пайдо бўлишига, шаҳ-шубҳа йўқ.

Социализм ва коммунизм дўш-манларига қарши гоъвий кураш учун ўқит қадимларни биз илгор ижтимоий фандан олмоқдамиз, унинг ердми билан — пропаган-да ва ўқитиш воситалари билан халқнинг маънавий сийсий бир-лигини, совет кишилари аълолар-нинг марксизм-ленинча дунё қар-ашидидаги давоимийлиги таъмин-ламоқдамиз.

Жамиятшунос олимлар ва марксизм-ленинчи назариясини ўқитувчилар зиммасига юқлаётган масъулиятини нақадар буюк-лиги маана шунинг ўзидан кўри-наб турибди.

Маана шу вафизанинг жуда кат-та аҳамиятини лухта ва равишан аниқлаб олиш ижодий руҳланиш-нинг битмас-туғамас манбаидир, олимларимиз, ижтимоий фанлар-дан дарс берувчи ўқитувчилари-миз, ҳамма идеологик ҳодимлари-миз ўз бурчларини бундан бўён ҳам шараф билан бажаришлари, партия ва ҳукуматнинг юксак ишончининг оқлашлари учун гаров-дир.

(Давоми учинчи бетда).

ЮКСАК УНВОН МУБОРАК!

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони
МЕДИЦИНА ХОДИМЛАРИДАН БИР ГРУППАСИГА «ЎЗБЕКИСТОН
ССРДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ»
ФАХРИЙ УНВОН БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Кўп йиллик, самарали врачлик ва илмий-педагогик фаолияти ҳамда медицина фанини ривожланти-ришдаги хизматлари учун қуйида-гиларга «Ўзбекистон ССР да хи-зМАТ КЎРСАТГАН ФАН АРБОБИ» фах-рий унвони берилсин:

1. Абдуллаев Рауф Абдуллаевич — врачлар малакасини оши-риш Тошкент институти ичкини терапия кафедрасининг mudiri
2. Александрова Лидия Серге-евна — Тошкент медицина инсти-тутти госпиталь педиатрияс кафе-драсининг mudiri

